

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda: Budapest, IV. himzű-utca 1. sz. ... Kéziratok csak rendkívül esetben küldetnek vissza.

Előfizetési díj: Vidékre postán vagy helyben hához ... Egy szám 6 krajczár.

Congressus!

Boldog gr. Andrássy Gyula! Az ő műve ismét sikerül. Annyi sok baj, legyőzhetetlen látszott akadály, hiteltelen viselkedés után a congressus valahára mégis csak össze fog ülni!

ország és Németország; de micsoda tér marad ott Ausztria-Magyarország életérdekeinek megvédésére épen a külön megegyezés után, melyre Anglia államférfiai léptek?

goztatja morális szükségét annak, hogy a hitellel rendelkezhessek. — A „Pest. Corr.” értelése szerint a magyar delegáció mai teljes ülésben egy kiváló tag az fogja indítványozni, hogy a külügyminiszter exposéja minden vita nélkül vétessék tudomásul.

szág a Fekete tengeren sehol sem bir ennek pártjával. Az orosz kalóz hajórajról szakértők azon megjegyzést teszik, hogy ha Oroszországnak csakugyan sikerülne is akár annyi kész pénz összehozni, hogy egy kalóz hajórajt szervezzen, akár hitel által történik ez, ennek Muszkaország nem sok hasznát fogja vehetni.

fél népességének fokozódó keserűdésében nyilvánul. Ezt a dualizmust akarja meilőzni az a párt, melyhez ő tartozik is csak a rágalom vagy a tudatlanság mondhatja azt, hogy e törekvés célja a februári alkotmány megváltoztatása.

De csak álljanak meg egy pillanatra! Ha az örökös hazudozástól, a gyermekes negyészettől és neveléses kérdéskéstől nem estek még teljesen oly szánalmas lélek állapotba, hogy önmagukat is teljesen elámulják fölött szerepükkel, lelkük mélyén vajjon micsoda elégtételt érezhetnek a congressusi eszme valóslása felett!

A „többi” ez mi vagyunk. Igen különös föltevés volna, hogy az angol államférfiak további áldozatokat és veszélyeket akarjanak kockáztatni oly érdekekért, melyek hazájuktól idegenek.

A román-magyar vasuti csatlakozások. A román kormány megbízottja, Sturdza Demeter mint a „N. H.” írja, ismét visszatért Bécsből Budapestre, hogy a romániai vasuti csatlakozások kérdésében végleges megállapodásokat hozzon létre a magyar kormánnyal.

Ezen utóbbi hír egy londoni távirat által még nyer hitellesté, amennyiben a legutolsó londoni minisztertanács eredménytelenül oszlott szét és a congressus addig össze nem ülhet, míg Oroszország jobban nem közeledik Angliához.

Az álláspontról hosszabb provisoriumot tartana szükségesnek, mely alatt időt nyernék a mai közjogi helyzet módosítására. A quótára nézve kritizálja a kiegyezési s a quotabiztonság eljárást. Soha nem volt még pariament, mely a nép óhaját kevésbé vette volna tekintetbe, mint az ország. Végül kijelenti, hogyha a javaslat elfogadandó is, a részletekben a restitúció új megoldásait módosítani kellene szavaz.

Igen, a mi bölcs államférfiainknak ezért kellett a congressus minden áron, ezért sürgették azt szörnyű türelmetlenséggel. Ausztria-Magyarország népei gondolkoznak, hogyan védelmezzék meg létkük és jövőjük legnagyobb kérdését épen a saját államférfiuk indítványozta congressus ellen. Milyen segítség, milyen menekvés, milyen biztosítás lesz reánk nézve ez a congressus! Legyen is érte dícséret és magasztaló szózat gróf Andrássy Gyula tiszteletére. Mi pedig mit kívánhatunk egyebet mint azt, hogy a congressus soha se érjen oly bekeveredmenyeket, minőket nagy államférfiaink szándékoznak! Inkább feleljék ki belőle mindaz, a mi rettenetes csirja az oly congressusban mindig rejtvé van, lángoljon ott fel minden elvakart robbanó anyag, legyen belőle nemzetek öldöklése, hadseregnek rohánása és városok égése, legyenek hőszeszak, ágyúk és puskák ropogása és halálja mindenfelé! Az emberiség talál majd olyan megváltást, minőt nem congressusok nyújtanak neki!

A congressussal oly formán van Európa, mint az egy nevezett végtelenség számvetéssel, midőn mindig az elsőbbi szám felét tesszük egy más után sorba, minden ily törsénel közelebb jutunk az első szám kétszeres mennyiségéhez és még is lehetetlen el érni azt. Mint bolygó csillagok forgunk a nagy égi test körül, melynek ereje ugyan vonz, de azért még sem hagyhatjuk el azon pályát, melyet az örök természet törvénye szabott nekünk.

A congressus Európá népei és kabinetei számára azon igéret földe, mely felé a jelenkor Mosesei nem birnak elvezetni s ki tudja, ha odajutnak is, nem fogják-e még akkor leginkább mondani, bár ne mentek volna oda, bár ne jutott volna egyiknek is eszébe a congressus terve, mert még most csak van, mivel bízhatják magukat és a népeket, de ha a congressusban nem tudnak egyetértésre jönni, akkor a háborútól az örök végtet sem menti meg a világot, és épen ez lehet oka annak is, hogy már előre előkészített a bizonytalanságban tantulusz kinokat szenvedőket, hogy a congressus azonnal októberre fog elnapolhatni, addig marad ideje a muszkaok magához jönni, a németnek politikáját így vagy amúgy tisztázni, Angliának tengeri szörnyeit s kelet-indiai hadseregét a helyszínére vinni, Törökországban felcsodálni iszonyu vereségeiből, Franciaországban a világhírlapok dicsőítőeszen elvegni, Olaszországban katonai szervezkedését végre hajtani, Ausztria-Magyarországnak pedig — a 60 milliót szépen elvenni — rendkívüli és váratlan kiadásokra.

Egy újabb adat arra nézve, mi kevésbé remélik, sőt mi kevésbé akarják igazán a békét, az orosz kormányának legújabb azon rendelete, melyben valamennyi közvélemény elöljárók fel vannak szólítva, hogy rendezzenek mindenütt aláírástokat egy kalóz hajóraj kiállítására. Hogy Németország vette volna rá Muszkaországot engedékenységére, és a német koronahercegét a dícsőség, hogy Victoria királynő szívéit megelégytse, ahhoz csak akkor lehet majd hozzá szólni, ha a congressus összeül és a béke is biztosra lesz, de míg ez nem történik, addig a német császár ösztönösége, békeszeretete épen oly kevésbé biznik, mint szabadulvisztében és néphézzel való szeretőben.

A vámtarifában tényleg kapott Ausztria kedvezményt, de ez szinten elenyészik a pénzügyi vámkor által. Ha tehát mi anyagi engedményeket teszünk Magyarországnak, politikai ellenengedményeket kell követelnünk, pl. ki kell hagyni a vámszerződésből a felmondási záradékot, hogy a magyarok 10 év múlva ne követeljék ismét annak megújítását, új áldozatokkal részünkről. Allandó viszonyokért ez a szónok bármely concessióra, de az eddigi állapotok fenntartásáért semmire.

Anglia államférfiainak nagy érdeme folytán a congressus tanácskozásainak most némileg más színök lesz. Nem az autokratia elbizottság fog törvényeket szabni az európai polgárisultságuk és nem a kozák dícsőség fog elnököl hatalmat gyakorolni a század szelleme fölött. Edes kevés vizsgálatos reánk nézve lehet bár mi, el kell hinnünk azt, hogy az ég nem adhat oly kedvező körülményeket, hol osztrák-magyar államférfiak egy méltó, nagyszabású feladatnak tudjanak eleget tenni! A congressusban kétségteleenül nagy szava lesz most Angliának, mely követeléseinek teljesítésére megszerzte az előleges biztosítékokat; fognak ott kívánalmakhoz és jövő számításaihoz mért befolyást gyakorolni Francia-

A képviselőház május hó 29-én szedán déli 12 órakor ülést tart. A külügyi helyzet felől Andrássy gróf külügyminiszter a magyar delegáció bizottsága előtt ma délután fogja felolvasni exposéját. A külügyminiszter exposéja — egy bécsi távirat szerint — a külpolitika egyes kérdéseit, tekintettel a közeli congressusra, tüzeten sem fejtegeti. Azt mondja, hogy a mai helyzet azonos azzal, a melyben a 60 milliót kérte, s ezután hang-

Az egész világ elismeri és bevalja, hogy ezen jelenlegi állapot nem béke, a készülődés és készültségek szívják a nemzetek zsírait. Ezen készültségek leginkább sújtják Oroszországot, és itt átalán vére nagy elégedetlenség uralkodik. Kivált Tottlebennel nincsenek Pétervártól megelégedve, s azt követelik tőle, hogy a körülmények tekintetbe nem vételével vakon engedelmessé tegye a pétervári rendeleteket. Ezen rendszer emlékeztet a régi osztrák Hofkriegsrathra, mely tábornokai kezét megkötötte. A congressusban előforduló kérdések legnehezebbjei közé tartozik Batumnak orosz képhe átmenetele vagy a törökökhöz maradás. Muszkaország igen jól ismeri Batum fontoságát, de Anglia nem kevésbé, mely tudja, hogy Batum India kulcsa, egyike a legjobb kikötőknek, mindjárt a partnál 70 lábnyi s kissé beljebb 200 lábnyi mélységű tengerrel. Orosz-

Minél közelebb állunk a congressushoz annál határozottabban tünik fel az Ausztria és Muszkaország közti ellenséges indulat. Kérlek benneteket, hogy Ausztria meg ne fog ledöggni a san-stefanoi béke reviziójába, hanem annak egész szelleme megváltoztatását akarja sürgetni, hogy a kiváló muszka befolyást csökkentsen.

A mai ülésben folytatott a kiegyezési vita Grocholsky a lengyelek nevében kijelenti, hogy az

„EGYETÉRTÉS” TÁRSZÁJA.

A hajóvesztők.

REGÉNY. Irta: Rochefort Henrik. (11-ik folytatás.) — Asszonyom, kezdé Emmanuel, midőn látta, hogy Etiennette el van határozva a borzasztó hajóhozására, asszonyom, épen most veszem észre, mily nagy illetlenség követtem el, midőn magamat önmeg nem mutattam. Az én nevem Tréviers, állásom, a reuss-limburgi követségnél első titkár. Nos, ez megtörtént. — Én, uram, pedig... — Mussian asszony, művésznő és divathölgy egyaránt. Tudom, vagyis inkább, tudjuk ezt, mert én itt csak közbenjáróképek lépek föl sokkal nagyobb rangú egyéniségek nevében, mint csekély magam. — Etiennette már koránál sokat látott maga előtt mintegy tündér álomban. — Azt is tudjuk, folytatja a diplomata, hogy ön Archambault ur határtaiban bizalmat bírja, hogy ön befolyása barátjára épen oly nagyhatású, mint szépsége. — Az igaz, hogy ő elismeréssel viseltetik önfelelődozások iránt és... — Így tehát ontól függene, asszonyom, ha ön segédkezett volna nekünk nyújtani egy új gyűben és figyelmeztetni sziveskedik őt arra, miszerint magas állású egyének, fényes tulajdonai által megigézzék, arra határozták el magukat, hogy őt magukhoz emeljék. — Legyen ön meggyőződve, uram, hogy Trivulce ezen hűzelő ajánlatok nagyon jótékonyan fogják érteni, és ha megtudja, hogy... — On tehát értésére fogja neki adni, hogy épen úgy mint ő számíthat ezen hatalmas barátokra, ugyan azon mértékben, adandó alkalommal, nekik is legyen joguk rá számolni. — Ez nagyon méltányos, mond Etiennette.

— Így tehát, asszonyom, folytatá Emmanuel, azon esetre, ha a két nagy német hatalom közt versengés találna kitörni, ön azt hiszi, hogy nem fogja hatalmas tollal Poroszország érdekeit a francia hírlap-íródalomban érvényre juttatni? — Be kell önmeg vallanom, mi, ha egyedül vagyok, nem igen szoktam politikáról beszélni, mond őszintén Etiennette; de ha jól emlékszem, még nem igen régen Poroszországról elég határozottan nyilatkozott, még pedig nem épen dícsérelve. Nem Poroszország-e azon hatalom, mely még ezeltől rövid idővel kezelt két fejedelemségre tette? — Igen, de Ausztria volt a másik hatalom, mely szövetségesként oldala mellett harcolt és magának akarta az osztrájrészt kivenni, felelt Tréviers, némileg elragadtatva. Hiszen Schleswig több ízben szakadt el Dániától, vagy hogy örökségül szolgáljon, mint ez 1085-ben történt Olaf részére, ki, mint ön tudni fogja, IV. Károly fivére volt, vagy pedig 1103-ban, midőn Kanutra esett, 1386-ban VI. Gellérté lett és 1544-ben elosztották III. Keresztély és fivérére, Keresztély visszavételét soha sem tekintették hódításnak. Tudja ön, minek lehet azt nevezni? Szövetségi foglaltság, semmi egyébbnek! — Igen, asszonyom, semmi egyébbnek. — Ah, valóban? — Ez volt az egyetlen válasz, melyet Etiennette a konzulságra vágyóknak történelmi érdekesítésére adhatott, s igyekezett visszanyerni azon arckifejezést, melylyel találkozása első percében birte. — Nem kerülte el figyelmeimet, hogy ezen hercegségi kérdés nyakunkra uszított némely puritán szigorúságot lapot és azt is tudom, hogy Archambault ur egyike volt legmérgesebb ellenségeinknek, ki ezen ügyben ugyan soha sem kimélt minket. Önmeg hatalmában állana, asszonyom, hogy őt figyelmeztesse ebbeli hibáira, és ön egyedül az, ki őt visszatárhata, hogy egy köztünk és Ausztria közt kitörhető összeütközés esetében, ne álljon ez utóbbi hatalmasság oldalára. — Ah, értem, értem! kiált föl Etiennette, kinek szeméiről a hályog kezdett lecsni. On azt akarja talán, hogy rábírjam őt bizonyos ajánlatok

elfogadására... Látszik, hogy ön őt nem ismeri: szemem közé nevetne. — Igaza van, asszonyom. Ha csak arról volna szó, hogy neki minden teketória nélkül bizonyos nagy összeget ajánljunk föl, akkor ezt egyszerűn bérszolgálat küldöttem volna el: a helyett, hogy egy oly bájos és eszes személyhez forduljak, mint önben van szerencsém tisztelni. Ilyesmitől legmondosabban kell óvakodnunk. Most minden igyekeztünk arra kell fordítanunk, hogy őt meggyőzzük egy cikknek közlésében a „Francia lobogó”-ban saját neve „Archambault Trivulce” aláírásával, mely ismét annyi méreg anyagot tartalmaz, mind ez gyakran szokott lenni, ha neki tüzesedik, és melynek következtése nem lenne más, mint hogy az egész sajtó ellenünk fordulna. — Ha ön igazán tart ettől, válaszol Etiennette, mitűn egy perczig gondolkozásba merült, akkor ugyan nyakra-főre kell sietnünk. Tegnap este tizenegy óra tájban szerkesztőségbe mentem őt keresni, és minthogy épen arról beszéltek, hogy bizonyos háborús hírek elterjedésére következtében a papírok leestek, én is érdeklődtem, mert mint mindenké, én is bírok papírokkal, így tehát hallottam, midőn Trivulce felkiáltott: „Értsetek meg, hogy senkinek se jusson eszébe ezen kérdés felett vezércikket írni, fenntartom magamnak, hogy legközelebb magam szóljak arról pár szót.” — Etiennette, az által, hogy bevallá, miként Trivulce éjjeli tizenegy órakor a szerkesztőségben kerestem, nem titkolhatta többé benső viszonyát a hírlapíróval. De nem tarták többé szükségesnek a viszonyt feszegetni és Tréviers ur egy folytatást párbeszédtől, mintha mit sem venne észre. — Hogyan, asszonyom! szölla Emmanuel, ön csak esetlegesen tudta meg, minő veszedelem fenyeget bennünket és ön ezt nekem oly közömbös hangon mondja? Siessünk hát, az istenért. — Siessünk? De miként? — Mindenekelőtt meg kell akadályoztatni őt abban, hogy ezen cikket megírja. A többi aztán magától fog menni. Fél órakor szokott rendszeresen a hírlap megjelenni! — Három órakor reggel mindig be van fejezve és hat-hét óra közt már áruhatják.

— Épen őt órák hallok ütni. Így tehát az est felett rendelkezünk. Minden, a mit magam nevében kívánok öntől, asszonyom, de még inkább azok nevében, kiket képviselek, tevő hozzá hangsúlyozza Emmanuel, csak annyit áll, hogy érvényesítse Archambault ur feletti hatalmát, sőt ha szükséges, éljen vissza ezen hatalmával, hogy legalább holnap reggelig semmit se írjon ellentünk. — Megkísérlem, mond Etiennette, e perczben már azon határtalan pénzhitelről álmodozván, melyet szemei előtt látott. — Ezen felül még igen nagy fontosságot lenne, ha ön arról értesítene, minő ellenséges lépéseket tervel ellentünk. On azt mondja, hogy Archambault ur gyermek; vele tehát mint gyermekkel kell bánni, ki akarata ellen kényszerítenek, hogy boldog legyen. — A két sétatöcsöző már túl haladt a császárnő sétányon, midőn Etiennette hirtelen elvállalván a rá mért szerepet, a kocsiának megparancsolá, fordulva vissza a Grange-Bateliére utca 22. szám felé, melyben a mit sem sejtő Trivulce házi isteneit tartá. — Emmanuel titokteljes és sokat jelentő közszorítással vált el a követség ezen új és rendkívüli tagjától, azután pedig egyedül kocszított haza felé. — VII. — A tilos levél. — Trivulce „legjobb barátja”-al gyanította, minő nagy fába vágta fejszéjét, midőn könnyelműen és megfontolatlanul magára vállalta azon missiót, melyet a cselszövő követségi titkár nyakába rótt. Megtörténik, hogy egy nő elfogad csinos falusi lakot, mivel ezen ajándékkal javítani kíván kedves sorsán; de arra, hogy a férfin megigassa politikai hitét, meggyőződését, élete elveit egy Medici Katalin is alig birt volna elég vásott-sággal, annál kevésbé egy zongorásznő. Etiennette egészen el volt vakítva azon magukban ugyan még fátyolozott, de mégis átlátszó fényes igéreték által, miket a német diplomata csalétkül elibe tartott. — Ösztönösen engedett az önzés és haszonvágy csábjaiknak, me-

lyeknek ellentállani alig lett volna képes egy feddhetetlenebb multtal és jelenbeli búszkélkedő hölgy. Csak midőn a háza lépett, akkor kezdé maga előtt látni feladatának nehézségeit. Minden egyes lépés, mely őt a negyedik emeletbe vitte, egy új akadály gördített szelleme elibe, melyet akkor, midőn szerepét felvállalta, nem pillantott meg. — Miként fogja fogadni a híres Archambault Trivulce Etiennette asszony észrevételeit, ki soha sem törődött a „Francia lobogó”-val, legfeljebb arra használván azt, hogy egyet s más bele csomagoljon? A legkisebb gyanu, hogy itt cselszövény és önzési terv lappang, azonnal megsemmisítette volna az egész vállalatot. Trivulcenek gyömi, hogy egy rakás bepörölt váltó és fizetetlen számla halmoz, mely Etiennette föl görgeteg gyanánt eltemetését fenyegette, s kedvesének bevalani, minő pénzügyi összeomlás előtt állnak, melyből csak egy politikai elvtársad mentheti meg mindkettőjüket, oly merész játék lett volna, melyről előre tudhatta, hogy el fogja vesztetni. Egy ily ügyetlenkedés fölynyithatja Trivulce szemét, melyek Etiennette iránti szenvedélye vastag hályoggal fedett és a fiatal szerkesztő rögtön maga előtt látta volna a mélységet, mely felé az ármanyszó vezet. — Végre megállapodott egy tervnél, melynek kivitele legsikeresebbnek látszott előtte. Szót sem említett Trivulce előtt a diplomatikai társalgásról, melyet a kocsiában folytatott Tréviersseivel és csak időt nyerni, volt a legközelebbi feladat, azaz holnap annyi különféle és szakadatlan szorakozás hálózni körül a fiatal emelet, hogy ennek egy órája se maradjon azon cikk írására, melytől a reuss-limburgi követség annyira retteget és melyet a szerkesztőségben mint bizonyos vártak. — Én, ki huszonné percz alatt rá bírom őt venni, hogy dolgozzék, ha most atól tartóztat, akkor mennyországnak fogja magát érezni, ha már őr azszala előtt áll is. — A hírlapíró által elfoglatl vagy is inkább el nem foglat szállás, mert hisz csak aludni járt haza, két lakosztályból állott, melyek mindegyike külön lépcsőzetre nyílt. (Folytatás következik.)

